

UČEBNÉ OSNOVY

Názov predmetu:	Slovenský jazyk a literatúra			
Ročník:	prvý	druhý	tretí	štvrtý
Časový rozsah výučby:	9 hod. týždenne 297 vyučovacích hodín ročne	10 hod. týždenne 330 vyučovacích hodín ročne	7 hod. týždenne 231 vyučovacích hodín ročne	7 hod. týždenne 231 vyučovacích hodín ročne
a) daný štátnym vzdelávacím programom	9 hod. týždenne 297 vyučovacích hodín ročne	8 hod. týždenne 264 vyučovacích hodín ročne	7 hod. týždenne 231 vyučovacích hodín ročne	7 hod. týždenne 231 vyučovacích hodín ročne
b) voliteľný školou		2hod. týždenne 66 vyučovacích hodín ročne		
Stupeň vzdelania:	ISCED 1			
Forma štúdia:	denná			
Vyučovací jazyk.	slovenský			
Vzdelávacia oblasť:	Jazyk a komunikácia			

JAZYK A KOMUNIKÁCIA

Slovenský jazyk a literatúra

1. CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Slovenský jazyk na 1. stupni zahŕňa jazykovú zložku, slohovú zložku a písanie.

Jazyková a slohová zložka nie sú vzájomne oddelené, ale tvoria integrálnu súčasť vyučovania materinského jazyka (v osnovách sú formálne vyčlenené kvôli prehľadnosti).

Písanie je organicky spojené s jazykovou a slohovou zložkou. Pre nácvik, upevňovanie a zmechanizovanie písomných návykov žiakov nie je určená časová dotácia, lebo je to v kompetencii učiteľa. Treba však dbať na to, aby písanie bolo zakomponované do vyučovania v súlade s preberaným jazykovým učivom. Pri tematických celkoch sa uvádza časová dotácia. Učiteľ je kompetentný určovať a upravovať si dotáciu hodín podľa podmienok v danej triede.

Učivo je osnované na základe vyčlenenia:

- a) poznatkov z písania
- b) jazykových javov z oblasti zvukovej stránky jazyka a pravopisu, lexikológie (vrátane slovotvorby), morfológie a syntaxe
- c) javov v slohovej výchove zameraných na komunikatívnosť.

Žiaci dostávajú veku primeranou formou základné poznatky z písania, zo zvukovej stránky jazyka a pravopisu, z lexikológie, morfológie, v minimálnej miere aj zo syntaxe. Učia sa reprodukovat' prečítané texty a na základe toho tvoriť prvé vlastné texty.

Vo vyučovacom procese má učiteľ povinne v plnej miere dodržiavať :

- ročnú časovú dotáciu – povinný počet hodín
- ciele, ktoré treba vo vyučovaní dosiahnuť
- obsah, t.j. poznatky z písania, jazykové javy a javy v slohovej výchove zamerané na komunikatívnosť.

Podľa vlastného uváženia s ohľadom na podmienky danej triedy si učiteľ vyberá :

- formy a metódy dosahovania cieľov
- štruktúru vyučovacej jednotky a spôsob plánovania (voľnosť rozvrhovania v rámci vyučovania materinského jazyka ako celku, možnosť vyučovania v blokoch aktivizačných podnetov)
- využitie textov z literatúry .

Konečné rozhodnutie sa však ponecháva na učiteľa, ktoré je podmienené viacerými činiteľmi (napr. o. i. aj materiálnym vybavením školy).

Novokoncipovaný obsah vyučovania slovenského jazyka zvyšuje nároky na samostatnosť, tvorivosť a organizáciu práce učiteľa.

Čítanie ako jedna zo zložiek vyučovacej hodiny slovenského jazyka a literatúry v 1. ročníku základnej školy má prioritné postavenie. Žiaci si v ňom prehľbujú jazykové zručnosti a návyky získané v predškolskom období. Učia sa spisovne vyjadrovať z hľadiska slovnej zásoby, gramatickej správnosti a kultúry hovorených prejavov. Krátke jazykové prejavy členia na vety a vety na slová. Pri práci s jazykovým materiálom rozlišujú vety, slová, slabiky a hlásky z hľadiska potrieb čítania a písania. Tvoria vety a rozvíjajú ich. V jazykových cvičeniach a hrách ich vedieme k uvedomovaniu si významu slov. Učia sa správne artikulovať, zrozumiteľne a nahlas hovoriť. Dostatok priestoru a času venujeme predložkovým spojeniam. Svoje skúsenosti žiaci vyjadrujú v krátkych hovorených prejavoch, odpovedajú na otázky, formulujú prosbu, poďakovanie, ospravedlnenie, či blahoželanie.

Výcvik čítania realizujeme prostredníctvom počúvania čítaného textu, dychových cvičení, očnej gymnastiky, pohybových hier. Spoznávajú žánre ľudovej slovesnosti – riekanky, vyčítanky, rapotanky, hádanky a rozprávky. Dostatok času sa venuje autorským rozprávkam, poézii slovenských a svetových autorov, príbehom zo života detí. Tematické celky uzatvára bábkové divadlo (Učebné osnovy, 1997).

V 1. ročníku základnej školy by sa malo čítanie zautomatizovať natoľko, aby v závere roka žiak plynule prečítal a porozumel krátkemu súvislému textu. Automatizácia čítania sa prehľbuje najmä v 2. a 3. ročníku (Virgovičová, 2007).

2. CIELE PREDMETU

Vyučovací predmet slovenský jazyk a literatúra má v systéme školského vzdelávania centrálnu postavenie, pretože vytvára predpoklady na zvládnutie ostatných vyučovacích predmetov. Slovenčina je pre väčšinu obyvateľov Slovenskej republiky národným jazykom s dlhou históriou, je pestrým, vnútorne bohato štruktúrovaným médiom, ktoré mu umožňuje komunikovať o najrozmanitejších javoch ľudského bytia a vedomia. Kvalitné poznanie a praktické ovládanie zákonitosti slovenského jazyka podmieňuje pohotovú, funkčne primeranú a kultivovanú komunikáciu jeho nositeľov. Prostredníctvom uvedomenia si miesta slovenského jazyka v našej spoločnosti si jednotlivec zároveň uvedomuje a vníma svoju

národnú identitu a štátnu príslušnosť. Úroveň poznania a praktického ovládania slovenského jazyka je tak zároveň zrkadlom každého príslušníka slovenského národa i národa ako celku. Slovenčina je štátnym jazykom v Slovenskej republike, preto kultivované ovládanie slovenčiny zabezpečuje občanom tejto republiky nie len úspešné zvládnutie školského vzdelávania, ale nasledovné aj ich plnohodnotné uplatnenie v pracovnom zaradení.

Cieľom je :

- polozenie základov komunikačných zručností žiakov
- osvojenie si a zmechanizovanie návykov správneho a estetického písania (t.j. získanie kvalitných ortografických návykov a zručností.)
- zvládnutie základov pravopisnej a výslovnostnej normy
- pestovanie lásky a úcty k materinskému jazyku

Z celkového cieľa vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy vyplývajú i čiastkové ciele, ktoré sa majú dosiahnuť :

- žiaci sa učia správne, čitateľne, esteticky a primerane rýchlo písať. Osvojujú si techniku písania a cvičia sa v nej
- osvojujú si výslovnostnú normu, cvičia sa v správnej artikulácii a v správnej výslovnosti pri asimilácii. Učia sa ústne realizovať text aj s uplatnením suprasegmentálnych javov
- získavajú základné poznatky o význame základných lingvistických pojmov
- učia sa orientovať v jazykových príručkách
- učia sa reprodukovat' text (doslovne, podrobne, stručne) a cvičia sa v uplatňovaní prebratých jazykových javov pri tvorbe vlastných textov, v ústnej a sčasti aj písomnej podobe. - tvoria vlastné texty zodpovedajúce komunikatívnemu záveru
- cvičia sa v tvorení kultivovaných jazykových prejavov a dôrazom na rozoznávanie a používanie štylisticky primeraných prostriedkov od štylisticky neprimeraných prostriedkov
- pri písomnej oprave (korekcií) chýb sa učia používať základné korektné (opravné) značky

3. VÝCHOVNO- VZDELÁVACIE CIELE

a.) sociálno-komunikačné kompetencie

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou formou, adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať a vyjadriť svoj názor
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov

b.) kompetencie v oblasti materinského a prírodovedného myslenia

- používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických úloh
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede

c.) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií
- chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom

d.) kompetencie učiť sa učiť sa

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok

e.) kompetencie riešiť problémy

- vníma sleduje problémové situácie v škole a vo svojom okolí
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným spôsobom

f.) osobné, sociálne a občianske kompetencie

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu seba obrazu a sebadôvere
- uvedomuje si vlastné potreby
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine
- dokáže prijímať nové nápady

g.) kompetencie vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti
- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka
- správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr

4. METÓDY A FORMY PRÁCE

Voľba vyučovacích metód, foriem, techník je v kompetencii učiteľa, hlavným kritériom ich výberu by mala byť miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa, pričom je žiaduce vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy majú byť veku primerané a majú podporovať motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Správne zvolenými metódami sa:

- má vytvoriť atmosféru, v ktorej sa môže dieťa učiť bez strachu a stresu
- má využiť a motivovať chuť dieťaťa do učenia sa a jeho prirodzená zvedavosť
- majú zohľadňovať potreby dieťaťa a hlavne umožniť mu učiť sa všetkými zmyslami

Vyučovanie slovenského jazyka je založené na komunikatívno-poznávacom princípe, ktorý spočíva vo vyhľadávaní jednotlivých jazykových javov v rôznych typoch textov, v následnom usúvzťažnení, triedení a systematizovaní analyzovaných javov, ktoré vedie k istému zovšeobecnenému poznatku o danom jave. Pri poučkách (definíciách, charakteristikách) nejde o doslovné memorovanie, ale o chápanie podstaty, vysvetlenie a aplikáciu. Dôležité je precvičovanie poznaného jazykového javu, ktoré vyúsťuje do jazykovej praxe, čiže žiaci sa učia využívať poznaný a precvičený jazykový jav pri tvorení prvých vlastných textov. Vo vyučovaní sa uplatňuje princíp špirálovitosti a postupnosti, to znamená, že o preberaných jazykových javoch sa postupne pridávajú ďalšie poznatky, ktoré sa rozširujú do hĺbky. Učiteľ využíva rozličné vyučovacie metódy (napr. heuristickú, analyticko-syntetickú atď.) a rozmanité formy práce. Ich výber a použitie závisí od konkrétnych podmienok pri rešpektovaní zásady primeranosti veku. Významné miesto má individuálny prístup učiteľa k žiakom. Ďalej je to práca v dvojiciach či skupinách, ktorá má byť účelná a má sa využívať funkčne. Je potrebné rozvíjať invenciu žiakov a využívať ich hravosť prostredníctvom didaktických hier. Dôsledne sa uplatňuje zásada názornosti, pričom sa okrem textu v učebnici či v pracovnom zošite, živého príkladu učiteľa, názorných pomôcok a jazykových príručiek využívajú akusticko-auditívne pomôcky a opticko-akustický kanál (televízia, video). Učiteľ využíva rozličné typy úloh a cvičení, motivuje žiakov v práci.

5. OBSAH VZDELÁVANIA

1. ročník			
Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Čítanie - prípravné obdobie	komunikácia hláska písmeno slabika slovo veta veľké tlačené písmená	Žiak na konci 1. ročníka vie, dokáže: rozprávať podľa obrázka jednoducho a súvisle hovoriť k téme zadanej učiteľom sluchovo rozlišovať hlásky v slove zrakovo rozlišovať písmená spájať hlásky do slabík hovoriť slovo po slabikách určovať počet slabík v slove tvoriť vetu podľa grafickej schémy určovať počet slov vo vete čítať veľké tlačené písmená podľa predlohy	OSR – vzájomné poznávanie a spolužitie v triednom kolektíve, pravidlá správania sa v škole, dramatické hry, sebaopoznanie DV – bezpečné prechádzanie chodcov cez križovatku OŽaZ – bezpečný pohyb v školskom prostredí
Písanie - prípravné obdobie	tvary veľkých tlačенých písmen prípravné cviky	písať tvary veľkých tlačенých písmen písať podľa predlohy tvary prípravných cvikov	OSR – cvičenie zmyslového vnímania a sústredenia, relaxácia, psychohygienu
Rozprávanie - prípravné obdobie	výslovnosť slovenských hlások predstavenie sa	správne artikulovať a vyslovovať všetky hlásky predstaviť sa rodným menom a priezviskom	VMR – medziľudské vzťahy
Počúvanie - prípravné obdobie	prijímanie informácií	počúvať a porozumieť informácii od učiteľa, spolužiaka... pracovať podľa inštrukcie učiteľa	VMR – slušnosť správania OSR – rozvíjanie osobnostných kvalít
Čítanie - šlabikárové obdobie	písmená hlásky dĺžka hlásky tlačené, písané, veľké a malé písmená abecedy slabika (analýza a syntéza) Slovo	čítať všetky písmená rozlišovať hlásky vyslovovať krátku a dlhú hlásku rozlišovať písmená: tlačené, písané, malé a veľké určovať hlásky v slabike spájať hlásky do slabiky čítať slabiky (otvorenú, zatvorenú, so spoluhláskovou skupinou a s viacnásobnou spoluhláskovou skupinou) čítať slová po slabikách	OSR – rozvoj slovnej zásoby, cvičenie pamäti, kreativita, spolupráca v skupine a vo dvojiciach VMR – vzťahy v rodine DV – cestovanie v dopravných prostriedkoch EnV – vzťah k domácim zvieratám

	<p>veta</p> <p>druhy viet</p> <p>interpunkčné znamienka</p> <p>rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky</p> <p>orientácia v texte</p>	<p>určovať počet slabík a hlások v slove</p> <p>určovať pozíciu hlásky v slove (na začiatku, uprostred, na konci)</p> <p>čítať slová zložené z otvorených slabík</p> <p>čítať slová zložené z otvorených a zatvorených slabík</p> <p>čítať slová zo zatvorených slabík</p> <p>čítať slová so slabikotvorným r – ř, l – Í</p> <p>čítať slová a vysvetľovať ich význam</p> <p>čítať vety</p> <p>určovať prvé slovo vety podľa veľkého začiatočného písmena</p> <p>rozlišovať druhy viet podľa interpunkčného znamienka</p> <p>správne vyslovovať hlásky s dĺžňom, mäkčeňom, vokáňom, dvoma bodkami</p> <p>čítať text zľava doprava</p>	<p>OŽaZ – správne reagovanie v krízových situáciách</p> <p>MuV – zvyky a tradície, rozvoj tolerance a rešpektu voči iným národom</p>
Písanie - slabikárové obdobie	<p>tvary veľkých a malých písaných písmen</p> <p>odpis písmen, slabík, slov, viet a textu</p> <p>prepís písmen, slabík, slov, viet a textu</p> <p>písanie písmen, slabík, slov, viet a textu podľa diktovania</p>	<p>písať všetky tvary písaných písmen samostatne, v slabikách, slovách, vetách, pri prepise, odpise aj samostatnom písaní</p> <p>písať písmená v správnom sklone a so správnou veľkosťou</p> <p>odpísať písaným písmom písmená, slabiky, slová, vety, text podľa písanej predlohy</p> <p>prepísať písaným písmom slabiky, slová, vety, text podľa tlačenej predlohy</p> <p>na základe počutého písať písmená, slabiky, slová, vety, text písaným písmom</p>	<p>OSR – rozvoj schopnosti poznávania, cvičenie zručností pri riešení problému, spolupráca v skupine, rešpektovanie, podpora, pomoc</p>
Rozprávanie - slabikárové obdobie	<p>vyžiadanie informácie</p> <p>rozprávanie o udalosti</p>	<p>vyžiadať si od učiteľa, spolužiaka informáciu potrebnú k riešeniu úlohy</p> <p>súvislo rozprávať o nejakej udalosti</p>	<p>OSR – poznám svoje klady aj nedostatky; využívam svoj potenciál;</p>

		doplňat' rozprávania na základe otázok učiteľa, spolužiaka formulovať otázky na doplnenie informácie k rozprávaniu	kreativita, fantázia, tvorivosť;
Počúvanie - šlabikárové obdobie	počúvanie a porozumenie rozprávaniu učiteľa, spolužiaka	uvedomelo počúvať rozprávania učiteľa alebo spolužiaka porozumieť, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí	
Čítanie - čítankové obdobie	báseň hádanka text rozprávka, príbeh nadpis, autor druhy viet rozprávania dej v umeleckom texte umelecký prednes dramatizácia umeleckého textu dej zdramatizovaného textu postavy zdramatizovaného textu a ich vlastností	čítať báseň, hádanku zapísanú tlačeným alebo písaným písmom odlíšiť poéziu od prozaického textu (nepoužívajú pojem poézia, próza) odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v básni alebo hádanke prečítať s porozumením prozaický text odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám uvedeným v texte porozprávať dej prečítaného príbehu (rozprávky) určiť nadpis a autora textu správne čítať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie a želacie vety prerozprávať jednoduchý dej umeleckého textu správne odpovedať na otázky viažuce sa k informáciám obsiahnutým priamo v texte predniesť báseň alebo kratší prozaický text odlíšiť reč postáv v dramatizovanom texte prečítať text danej postavy v dramatickom diele používať pri dramatizácii textu neverbálne prvky komunikácie určiť postavy v dramatickom texte	MeV – práca s detskými časopismi EnV – ochrana životného prostredia VMR – vzťahy v rodine OSR – organizácia vlastného času, zodpovednosť za svoje konanie, cvičenia sebakontroly a sebaovládania; verbálna komunikácia, etika v komunikácii; prezentácia seba samého RVaLK – rozprávky, príbehy a legendy spojené s históriou obce

	ilustrácia a jej funkcia	<p>primeraným spôsobom opísať ich vlastnosti</p> <p>identifikovať ilustráciu v texte</p> <p>poznať funkciu ilustrácie</p> <p>prostredníctvom ilustrácie dopĺňať text</p> <p>priradiť vhodnú ilustráciu k textu</p> <p>priradiť k ilustrácii vhodnú časť textu</p>	
Písanie - čítankové obdobie	<p>odpis písaného textu</p> <p>prepis tlačeného textu</p> <p>písanie podľa diktovania</p> <p>samostatné písomné vyjadrovanie myšlienok</p> <p>písanie vlastných podstatných mien osôb písaným písmom</p> <p>veta – veľké písmená na začiatku viet</p> <p>interpunkčné znamienka na konci viet</p>	<p>odpísať krátky text podľa predlohy</p> <p>prepísať tlačený text písaným písmom</p> <p>písať vety a krátke texty podľa diktovania</p> <p>samostatne zapísať vlastnú myšlienku v rozsahu jednej vety</p> <p>používať pravopis písania veľkého písmena na začiatku vlastných podstatných mien osôb</p> <p>napísať správne svoje rodné meno aj priezvisko</p> <p>písať prvé slovo vety s veľkým písmenom</p> <p>správne písať interpunkčné znamienka na konci oznamovacích, opytovacích, zvolacích, želacích a rozkazovacích viet (pri odpise a prepise textu)</p> <p>písať správne interpunkčné znamienka na konci viet v diktáte</p>	<p>OŽaZ – správne držanie tela; poriadok pri práci</p> <p>MeV – príspevky do školského časopisu</p>
Rozprávanie - čítankové obdobie	<p>základy spoločenského správania</p> <p>komunikácia</p>	<p>poznať základné pravidlá slušného správania a aplikovať ich v reálnom živote</p> <p>pozdraviť, osloviť dospelých aj spolužiakov</p> <p>zvítať, rozlúčiť sa, poprosiť, poďakovať, zaželať niekomu niečo</p> <p>ospravedlniť, vyjadriť súhlas, nesúhlas</p>	<p>OSR – pravidlá slušného správania sa v škole</p>

		zablahoželať, privítať niekoho, rozlúčiť sa, poprosiť	
		požiadať niekoho o niečo	
Počúvanie - čítankové obdobie	počúvanie (porozumenie rozprávaníu učiteľa, spolužiaka)	uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka rozumieť tomu, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí	OSR – uvedomelé počúvanie

Legenda prierezových tém: Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)

Environmentálna výchova (EnV)

Multikultúrna výchova (MuV)

Ochrana života a zdravia (OŽaZ)

Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)

Mediálna výchova (MeV)

Dopravná výchova (DV)

Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra (RVaĽK)

Učebné zdroje: Virgovičová L. : Šlabikár pre 1. ročník základných škôl 1.časť

Virgovičová L. : Šlabikár pre 1. ročník základných škôl 2.časť

Virgovičová L. : Čítanka pre 1. ročník základných škôl

Pomôcky: dataprojektor, CD k šlabikáru, nápovedné obrázky

Tematický celok	Výkonový štandard	Obsahový štandard	Prierezové témy
Hláska a písmeno	správne určovať hlásku a písmeno v daných vymenovať počet písmen a hlások v slovách,	hláska a písmeno rozlíšenie pojmov hláska(zvuk)- písmeno(znak)	OSR - cvičenie zmyslového vnímania
	rozlišovať hlásky, ktoré sa zapisujú jedným písmenom od hlások, ktoré sa skladajú z dvoch písmen (dz, dž, ch) rozlišovať hlásky, skladajúce sa z dvoch písmen	odlišnosť písmen <i>ch, dz</i> a <i>dž</i> v hovorenej reči a v písanom prejave odlišnosť písmen	MuV - zvyky a tradície - rešpekt voči iným národom
	správne vyslovovať hlásky v slovách, správne vyslovovať hlásky v slovách	výslovnosť hlások a písmen v slovách výslovnosť hlások	EnV - ochrana životného prostredia
Poznáme písmená	napísať tlačene a písané písmená slovenskej abecedy, vymenovať a napísať písmená v abecednom poradí, zoraďovať slová v abecednom poradí na základe prvého písmena napísať písmená v abecednom poradí	abeceda abeceda	OŽaZ - správne reagovanie v krízových situáciách
Rozlišovacie znamienka	správne vyslovovať a písať hlásky s rozlišovacími znamienkami: dĺžeň, mäkkčeň, vokáň, dve bodky, rozlíšiť a správne použiť slová, kde rozlišovacie znamienko mení význam slov (koza - koža...), správne dopĺňať chýbajúce rozlišovacie znamienka do slov, opravovať text s nesprávne uvedenými rozlišovacími znamienkami, správne písať hlásky s rozlišovacími znamienkami	rozlišovacie znamienka: dĺžeň, mäkkčeň, vokáň a dve bodky rozlišovacie znamienka v grafickom prejave a ich funkcia (zmena významu slova) rozlišovacie znamienka	MeV - práca s detskými časopismi OSR - cvičenie zmyslového vnímania
Rozdelenie hlások	samostatne vymenovať samohlásky krátke a dlhé, samostatne vymenovať spoluhlásky: mäkké, tvrdé, obojaké, samostatne vymenovať dvojhlásky, v texte rozlíšiť samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky, správne vymenovať samohlásky správne vymenovať spoluhlásky	samohlásky: krátke a dlhé spoluhlásky: mäkké, tvrdé a obojaké dvojhlásky rozlíšenie hlások na samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky samohlásky spoluhlásky	EnV - vzťah k domácim zvieratám
Samohlásky	rozdeliť samohlásky na dve skupiny, správne vyslovovať krátke a dlhé samohlásky krátke a dlhé samohlásky rozlíšiť význam slov, kde kvantita samohlásky mení význam slova napr.	samohlásky: krátke a dlhé samohlásky	EnV - sme súčasťou prírody

	(latka – látka, sud - súd)		
	uplatniť pravopis slov so samohláskou ä samohláska ä	samohláska ä a jej pravopis pravopis ä	OŽaZ - pohyb v prírode
Dvojhĺasky	správne vyslovovať a písať dvojhĺasky: ia, ie, iu, ô správne písanie dvojhĺasok správne prepisovať slabiky ja–já, je, ju–jú na začiatku a na konci slova, zdôvodňovať pravopis v slovách s dvojhĺaskami: ia, ie, iu, ô pravopis dvojhĺasok	dvojhĺasky: ia, ie, iu, ô dvojhĺasky dvojhĺasky	DV - bezpečnosť pri cestovaní
Mäkké spoluhlĺasky	identifikovať v slovách mäkké spoluhlĺasky č, dž, š, ž, c, dz, j d', t', ň, ľ a samostatne ich vymenovať, uplatniť pravopis i/í po mäkkých spoluhlĺaskach, správne vyslovovať mäkké spoluhlĺasky aj v menej známych slovách, v nových slovných spojeniach a poznať ich významovú stránku mäkké spoluhlĺasky	mäkké spoluhlĺasky pravopis i/í po mäkkých spoluhlĺaskach výslovnosť mäkkých spoluhlĺasok č, dž, ž, š, c, dz, j d', t', ň, ľ výslovnosť a pravopis spoluhlĺasok d', t', ň, ľ pred samohláskami i, e a pred dvojhĺaskami ia, ie, iu výslovnosť mäkkých spoluhlĺasok	MuV - zvyky a tradície EnV - vzťah k domácim zvieratám
Tvrde spoluhlĺasky	identifikovať v slovách tvrdé spoluhlĺasky h, ch, k, g, d, t, n, l, rozlišovať tvrdé spoluhlĺasky v texte po sluchovej aj zrakovej stránke, uplatniť pravopis y/ý po tvrdých spoluhlĺaskach, uplatniť pravopis i/í po tvrdých spoluhlĺaskach v cudzích slovách (kino, kimono...) a v zvukomalebných slovách (kikirik, chi-chi...) pravopis i/í v cudzích slovách uplatniť pravopis a výslovnosť slov s tvrdou spoluhlĺaskou l, po ktorej sa píše y (lyko, mlyn, plyn, lysá, lyžica...), tvrdé spoluhlĺasky slová s tvrdou slabikou ly	tvrdé spoluhlĺasky pravopis y/ý po tvrdých spoluhlĺaskach, výskyt i/í po tvrdých spoluhlĺaskach v cudzích a zvukomalebných slovách, výslovnosť a pravopis spoluhlĺasok d, t, n, l v porovnaní s výslovnosťou a pravopisom spoluhlĺasok d', t', ň, ľ cudzie slová tvrdé spoluhlĺasky	EnV - ochrana životného prostredia - energie

Veta, slovo, slabika, hláska	rozoznávať krátke a dlhé slabiky, správne spájať spoluhlásky a samohlásky do slabík, správne spájať spoluhlásky a dvojhásky do slabík, správne spájať spoluhlásky do slabík	slabika spájanie hlások do slabík spájanie slabík	OSR - rozvoj slovnej zásoby
	rozdeľovať slová na jednoslabičné a viacslabičné,	slabičnosť slov	
	správne rozdeľovať slová na konci riadku, rozoznávať kvantitu slabík, rozdeľovať slová s dvojháskami na slabiky, rozdeľovanie slov	rozdeľovanie slov na konci riadka kvantita slabík rozdeľovanie slov na konci riadka	OSR - spolupráca v rodine
Vety	tvoriť gramaticky správne vety, poznať druhy viet (oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie), gramaticky správne vety	jednoduchá veta druhy viet druhy viet	MuV - rozvoj tolerance
	správne používať za vetami interpunkčné znamienka: bodku, otáznik, výkričník interpunkčné znamienka uplatňovať melódiu vety podľa komunikačného zámeru výpovede, rozlišovať neúplnú vetu v texte neúplná veta v texte	interpunkčné znamienka (bodka, otáznik, výkričník) na konci vety interpunkčné znamienka neúplná veta	OŽaZ - pohyb a pobyt v prírode
Slohová zložka			
Blahoželanie Píšeme listy Adresa Vieme komu tykáme a komu vykáme	napísať správne adresu svojho bydliska, napísať jednoduchý (súkromný) list, sformulovať blahoželanie ústne, písomne, napísať blahoželanie na pohľadnicu, tykanie a vykanie	ústne a písomné blahoželanie tykanie – vykanie adresa bydliska súkromný list, pohľadnica tykanie a vykanie	OSR - vzájomné spolužitie

<p>Dorozumie vame sa Rozprávame rozprávku Čo sme zažili</p>	<p>porozprávať vlastný zážitok, porozprávať obsah z prečítaného textu, porozprávať príbeh podľa série obrázkov, porozprávať dej konkrétneho alebo vymysleného príbehu, dej príbehu vytvoriť nadpis k príbehu,</p>	<p>rozprávanie (ústne) rozprávanie</p>	<p>OSR - dramatizácia - vzťahy v rodine</p>
<p>Vieme sa predstaviť Vieme sa pozdraviť Vieme sa rozlúčiť Vieme sa ospravedlniť Vieme poprosiť a poďakovať</p>	<p>použiť primeraný pozdrav podľa danej situácie, predstaviť sa, rozlúčiť, poprosiť a poďakovať, ospravedlniť sa za niečo žiadost' o informáciu</p>	<p>základné pravidlá komunikácie a spoločenského správania spoločenské správanie</p>	<p>OSR - vzájomné spolužitie</p>
<p>Rozprávame , ako vyzerá svet okolo nás</p>	<p>opísať predmet podľa jeho najvýraznejších (osobitých) znakov, opísať ilustráciu pomocou vlastnej slovnej zásoby slovná zásoba</p>	<p>opis predmetu, ilustrácie ústne opísať predmet, ilustráciu, obrázok</p>	<p>OSR - kreativita - rozvoj slovnej zásoby</p>
<p>Čítanie a literárna výchova</p>			
<p>Čítanková literatúra</p>	<p>recitovať krátke útvary ľudovej slovesnosti, odlíšiť krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti od iných literárnych útvarov (napr. rozprávok), literárne útvary zaspievať ľudovú pieseň podľa vlastného výberu,</p>	<p>krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti, ľudové riekanky, vyčítanky, piesne poézia, próza</p>	<p>OSR - rozvoj zmyslového vnímania</p>
	<p>rozlíšiť báseň od iných literárnych útvarov, identifikovať v básni strofu, rým a verš, rým, verš identifikovať veršované a neveršované literárne útvary, zarecitovať báseň (básne) podľa vlastného výberu, literárne útvary</p>	<p>báseň, strofa, rým, verš rým, verš literárne útvary</p>	<p>OSR - spolupráca v skupine, vo dvojiciach</p>
	<p>identifikovať nadpis v texte, tvoriť nadpis k rôznym textom (básnickým alebo prozaickým)</p>	<p>nadpis</p>	<p>OSR - kreativita</p>

vysvetliť pojem ľudová rozprávka, plynulo prečítať text ľudovej rozprávky, uplatniť pri čítaní správne	ľudová rozprávka (obsah, dej, postavy)	OSR - dramatizácia rozprávky
dýchanie, artikuláciu a dodržiavať správnu výslovnosť, identifikovať postavy v rozprávke, porozprávať dej rozprávky, povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky, vymenovať názvy niektorých rozprávkových kníh, plynulé čítanie práca s textom	čítanie s porozumením pracovanie s textom	EnV - vzťah medzi človekom a prírodou MUV - poznávať históriu, zvyky, tradície
porozumieť, že text má určitý komunikačný zámer (oznámiť niečo, poučiť niekoho, prípadne pobaviť), uplatňovať správnu techniku čítania pri čítaní akéhokoľvek textu, čítať plynulo súvislý text, správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, prečítať text na primeranej úrovni, pričom uplatňuje vhodnú moduláciu hlasu, suprasegmentálne javy (melódia vety, slovný prízvuk, dôraz, pauza, rytmus, intenzita hlasu), čítať text s porozumením, čítať text s porozumením reprodukovať informácie podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené priamo, vyjadriť vlastný názor na prečítaný text	text, práca s textom čítanie s porozumením správna technika čítania reprodukcia správna technika pri čítaní	OSR - dramatizácia rozprávky - rešpektovanie, podpora, pomoc MeV - práca s detskými časopismi
vyhľadávať v textoch mená autorov detskej literatúry, poznať mená najznámejších autorov detskej literatúry, detskí autori	autor, spisovateľ, spisovateľka detskí spisovatelia	MuV - zvyky a tradície
poznať mená detských ilustrátorov, nakresliť ilustráciu k prečítanej knihe,	ilustrácia, ilustrátor	TPaPZ - projekt

	orientovať sa v knižnici, čítať knihy od známych slovenských aj zahraničných autorov detskej literatúry, povedať obsah prečítanej knihy, vymenovať postavy z prečítanej knihy tvorivé čítanie	knihy, knižnica, čitateľ správna technika pri čítaní	MuV - spoznávať históriu, tradície, zvyky
	vysvetliť pojem bábkové divadlo, vysvetliť, čo je bábka, kto je bábkoherec, bábkar, zhotoviť jednoduchú bábku (z papiera, látky), zahrať bábkovú hru so spolužiakmi,	bábkové divadlo, bábkoherec, bábkar	OSR - dramatisácia rozprávky
	vysvetliť pojem zdobnenina, vyhľadať zdobneninu v texte, vytvoriť krátky literárny text so zdobneninami tvorba textu	zdobnenina správne napísať krátky text	TPaPZ - projekt – Moje zvieratko
Mimočítanková literatúra	čítať nahlas a s porozumením veku primerané texty z novin a detských časopisov, povedať stručný obsah prečítaného textu, poznať názvy známych detských časopisov. detské časopisy	noviny detské časopisy detské časopisy	MeV - práca s detskými časopismi

Začlenenie FIG do vyučovacej hodiny SJL:

Prosba – želanie, Tvorba otázok – žiadosť o informáciu, Rozhovor

Legenda: OSR - Osobný a sociálny rozvoj

EnV - Enviromentálna výchova

MeV - Mediálna výchova

MuV - Multikultúrna výchova

DV- Dopravná výchova

TPaPZ - Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

RVaĽ K - Regionálna výchova

Učebné zdroje: Slovenský jazyk pre 2. ročník ZŠ (učebnica + pracovný zošit)

Čítanka pre 2. ročník ZŠ (učebnica + pracovný zošit)

Písanie pre 2. ročník ZŠ (1. a 2. Časť)

Detský časopis Vrabček, knihy zo školskej knižnice

IT, notebook, obrázkový materiál

3. ročník

Dotácia: 8h/týždeň (7h štátny + 1h školský)

V predmete Slovenský jazyk a literatúra pridávame v každom ročníku 1 vyučovaciu hodinu týždenne s cieľom rozšíriť obsah vzdelávania tohto vyučovacieho predmetu o témy, ktoré budú:

- obohacovať u žiakov slovnú zásobu
- rozvíjať u žiakov komunikačné zručnosti
- zlepšovať čítanie s porozumením

GRAMATIKA			
Témy	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy a FiG
Abeceda Slovník Druhy slovníkov Encyklopédia Telefónny zoznam	Tlačené a písané Písmená abecedy. Radenie slov podľa abecedy. Názvy písmen. Vyhľadávanie slov v slovníku podľa abecedy	Žiak ovláda tlačenú a písanú podobu abecedy. Vie zoradiť slová v abecednom poradí. Vie správne pomenovať všetky písmená. V slovníku vie vyhľadať slovo podľa abecedy. Podobne v encyklopédii alebo telefónnom zozname	OSR- rozvíjať interpersonálne kompetencie, rešpekt a úctu k iným RVaLK- poznávaním nehmotného kultúrneho dedičstva, ľudových múdrostí, rozvíjať historické vedomie
Slabikotvorné hlásky l,ĺ, r, ṛ Písanie a výslovnosť spoluhlások l, í a r, ṛ	Slovo, slabika. Rozdeľovanie slov na slabiky. Vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných slabík.	Žiak suverénne rozdeľuje slová na slabiky, zo slabík vie utvoriť slová. Vie, že spoluhláska l,ĺ a r,ṛ môže nahradiť samohlásku a vytvoriť slabiku.	OŽaZ- formovať postoje k športu, ako zdroju telesnej zdatnosti a morálnych vlastností
Obojaké spoluhlásky b, m, p, r, s, v, z, f	Spoluhlásky rozdeľujeme na tvrdé, mäkké a obojaké. Názvy obojakých spoluhlások. Pravopis po obojakých spoluhláskach.	Žiak vie rozoznať obojaké spoluhlásky. Vie ich vymenovať. Vie, že po obojakých spoluhláskach píšeme alebo i, í alebo y, ý.	MeV- poznávať pravidlá fungovania mediálneho sveta
Vybrané slová	Definícia vybraných slov. Pravopis vybraných slov vo všeobecnom ponímaní. Príbuzné slová. Vybrané slová po obojakej spoluhláske f neexistujú.	Žiak vie zdefinovať vybrané slová. Vie povedať aké i, í alebo y, ý píšeme vo vybraných slovách. Naučí sa rozoznávať vybrané slová a príbuzné slová.	ENV- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom MeV- formovať schopnosť posudzovať

			mediálne šírenie informácií
Vybrané slová po obojakých spoluhláskach b, p, m, v, r, z, s Príbuzné slová.	Obsah učiva spočíva v ovládaní vybraných slov po jednotlivých obojakých spoluhláskach (okrem spoluhlásky f). Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov. Pravopis vybraných slov a príbuzných slov.	Žiak si postupne osvojuje pravopis vybraných slov. Vie, v ktorých slovách sa píše y, ý. Vie správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách. Vie vybrané slová používať nielen v izolovaných slovách, ale aj v iných slovných spojeniach a v textoch.	ENV- poznávať vplyv priemyslu na prostredie, posilňovať pocit zodpovednosti voči ochrane ŽP
Podstatné mená Všeobecné a vlastné podstatné mená	Vyvodit' definíciu podstatných mien na konkrétnych. Rozdelenie podstatných mien na všeobecné a vlastné. Pravopis vlastných podstatných mien.	Žiak vie zdefinovať podstatné mená. Vie sa na ne opýtať správnou otázkou. Vie ich nájsť v cvičeniach, v jednoduchých textoch. Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách - osôb, zvierat, miest a obcí, vrchov, riek, potokov, štátov, svetadielov...	OSR- rozvíjať interpersonálnu komunikáciu, úctu k iným ľuďom
Slovesá Synonymá Prídavné mená Antonymá	Vyvodit' jednoduchú definíciu sloviess. Definícia prídavných mien. Vyvodenie pojmu z akostných prídavných mien.	Žiak pozná funkciu sloviess v texte. Tvorí synonymá. Žiak vie zdefinovať prídavné mená. Vie vyhľadať prídavné mená (akostné) z cvičení, z textu. Vie tvoriť antonymá.	RVaLK- poznávaním nemotného kultúrneho dedičstva, ľudových múdrostí, rozvíjať historické vedomie
Zámená	Definovať zámená. Vychádzame zo skúsenosti, že žiaci používajú v bežnej komunikácii	Žiak ovláda krátku definíciu zámen. Vie vymenovať bežne používané zámená v praxi. Vie ich vyhľadať v cvičeniach alebo v texte.	OSR- rozvíjať interpersonálne kompetencie, sebazpoznávanie

	zámená, napr. ja, ty, on, ona, my,vy, oni, ony, ten, tá, to, tí, tie, moje, tvoje, naše, vaše. Žiakov neučíme delenie zámen, iba ich naučíme prakticky ich vyhľadať v cvičeniach, v textoch a pod.	Vie ich používať pri komunikácii s inými osobami.	
Číslovky	Definovať číslovky. Podobne ako pri slovnom druhu zámená aj pri číslovkách vychádzame zo skúsenosti žiakov s týmto slovným druhom. Žiaci od 1. triedy používajú číslovky v matematike. Pri definícii vychádzame z poznatkov žiakov o číslovkách. Môžeme spomenúť číslovky základné aj radové, ale nevyžadujeme, aby tieto pojmy žiaci ovládali.	Žiak pozná a vie povedať jednoduchú definíciu čísloviek. Žiak vie vyhľadať základné, radové alebo iné číslovky, ktoré pozná alebo sa s nimi stretol v praxi v cvičeniach, v textoch. Žiak vie v bežnej komunikácii používať slovný druh – číslovky. Vie správne napísať číslovky do 1000. Vie správne uplatniť ich pravopis v texte.	FiG- človek vo sfére peňazí
LITERÁRNA VÝCHOVA			
Literatúra pre deti	Literárne texty sú zamerané na zvládnutie techniky čítania, na porozumenie prečítaného textu. Obsahujú témy prírodných motívov spojených s	Vie vymenovať knihy pre deti a mládež, ktoré pozná z domu alebo knižnice. Pozná niektorých významných detských autorov. Vie porozprávať krátky dej z prečítanej knihy alebo vie povedať jej obsah.	MeV- kde a čo si môžem prečítať, druhy médií, ľudská dôstojnosť a médiá

	jesenným dozrievaním a s tematikou školy.		
Poézia Próza Verš Odsek	Rozdelenie literatúry na poéziu a prózu. V súvislosti s poéziou naučíme žiakov pojem verš.	Žiak vie rozoznať poéziu od prózy. Vie v literárnom texte identifikovať verš. V prozaickom útvare rozozná odseky.	OSR- tolerancia, zásady slušného správania, sebareflexia, asertivita
Ľudová slovesnosť. Pranostika Ľudová rozprávka Prirovnanie	Krátke ľudové útvary. Pojem pranostika – vysvetliť, zoznámiť žiakov so známymi pranostikami. Vychádzame z poznatkov zo života, z prírody, prírodných úkazov a javov. Naučiť žiakov pojem prirovnanie, vedieť v literárnych útvaroch nájsť príklady na prirovnanie.	Žiak vie čo je ľudová slovesnosť a ktoré literárne útvary obsahuje. Pozná pranostiku. Svojimi slovami ju vie charakterizovať. Vie vyhľadať pranostiku a niektoré najznámejšie si aj zapamätať a vie ich povedať. Ovláda pojem ľudová rozprávka. Žiak ovláda pojem prirovnanie. V texte vie vyhľadať prirovnanie.	RVaLK- povesti nášho regiónu,moja rodina, škola, okolie školy, odev a kroje na dedine ENV- poznávať vplyv priemyslu na prostredie, posilňovať pocit zodpovednosti voči ochrane ŽP
Autorská rozprávka Hlavná postava Vedľajšia postava	Autorská rozprávka – zoznámiť žiakov s pojmom autorská rozprávka. Naučiť pojem. Žiaci čítajú rozprávky nielen v učebnici, ale vyhľadávajú ich aj v časopisoch, v školskej knižnici, doma. Všímajú si členenie rozprávky ako literárneho útvaru. Vedia vymenovať mená svetových rozprávkarov.	Žiak pozná pojem autorská rozprávka. Pozná rozdiel medzi ľudovou a autorskou rozprávkou. Vie prakticky nájsť príklady autorskej rozprávky. Pozná členenie textu rozprávky a vie pomenovať jej výchovný cieľ. Pozná hlavnú a vedľajšie postavy rozprávky.	EnV- ochrana prírody, význam a funkcia lesa, význam pôdy pre život

	Vedia vymenovať názvy rozprávok.		
Príslovie Porekadlo	Rozšírenie vedomosti o nové literárne útvary ľudovej slovesnosti – príslovie, porekadlo. Vedieť, že príslovie obsahuje na konci poučenie. Žiak ho vie výchovne využiť.	Žiak ovláda pojem príslovie a porekadlo. Vie vyhľadať príslovia a porekadlá v čítanke. Šikovnejší žiaci môžu priniesť krátke útvary ľudovej slovesnosti aj z domu, prípadne z knižnice. Žiak vie povedať výchovný cieľ príslovia.	VMR- výchova v rodine
Povešť Hlavná myšlienka	Naučiť žiakov pojem povest'. Oboznámiť ich s viacerými druhmi povesti. V tomto ročníku je potrebné dbať na vhodný výber. Povesti by mali byť jednoduchšie na pochopenie hlavnej myšlienky a nemali by obsahovať prvky naturalizmu. Výchovné využitie povesti.	Žiak ovláda pojem povest'. Vie, že existuje viac druhov povesti. Vie v povesti určiť hlavnú myšlienku.	RVaLK- povesti nášho regiónu, moja rodina, škola, okolie školy, odev a kroje na dedine
SLOH			
List oslovenie, podpis	Písomné členenie listu. Oslovenie, úvod, jadro, záver, podpis. (V rámci opakovania, zopakovať správne napísanie adresy.)	Žiak rozozná časti listu. Vie písomne zoštylizovať jednoduchý list. Ovláda pravopis oslovenia. Vie sa podpísať svojim menom, prípadne priezviskom.	OSR- tolerancia, zásady slušného správania, sebareflexia, asertivita
Osnova	Rozprávania	Žiak vie porozprávať	

Úvod jadro záver Časová postupnosť	zážitku z prázdnin alebo inej udalosti. Porozprávať príbeh podľa osnovy (úvod, jadro, záver). Časová postupnosť	udalosť alebo zážitok podľa osnovy. Pri rozprávaní dodržať časovú postupnosť.	ENV- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom
Oznam SMS e-mail korešpondenčný lístok	Písomné odovzdávanie informácií prostredníctvom mobilu, elektronicky, písomne	Žiak vie napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, e-mailom alebo klasicky prostredníctvom korešpondenčného lístka. Vie správu sformulovať tak, aby obsahovala základné informácie.	OSR- tolerancia, zásady slušného správania, sebareflexia, asertivita
Inzeráty nachádzajúce sa v tlači	Vyhľadávanie inzerátov v tlači. Písanie inzerátov.	Žiak vie vyhľadať inzerát v časopise, v novinách alebo v reklamných tlačovinách. Vie sformulovať krátky inzerát - písomne.	MeV- kde a čo si môžem prečítať, druhy médií, ľudská dôstojnosť a médiá
Reklama Druhy reklamy	Druhy reklamy Analýza reklamných textov Tvorba reklamných textov Reklamný plagát	Žiak vie vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama. Vie rozlíšiť druhy reklamy. Vie sformulovať krátky reklamný text. Vie posúdiť hodnovernosť reklamy.	OŽaZ- formovať postoje k športu, ako zdroju telesnej zdatnosti a morálnych vlastností
Pozvánka	Písomná formulácia pozvánky napr. s tematikou Vianočné posedenie, Vianočný koncert žiacov... Obsah pozvánky	Žiak vie sformulovať písomne text pozvánky na nejaké podujatie. Ovláda prvky, ktoré nesmú v pozvánke absentovať (miesto, čas, program, kto pozyva). Vie pozvánku primerane graficky ozvláštniť.	OSR- tolerancia, zásady slušného správania, sebareflexia, asertivita
Opis Odsek	Písomne opísať konkrétny predmet. Všimnúť si základné prvky z ktorých sa skladá, jeho funkciu, prípadne využitie. Členenie na odseky – úvod, jadro, záver	Žiak vie opísať prvky, z ktorých sa predmet skladá. Vie napísať funkciu predmetu, prípadne jeho praktické využitie. Opis vie zostaviť podľa odsekov. Vie opísať detskú ilustráciu, prípadne umeleckú ilustráciu namalovanú k nejakému konkrétnej literárnemu textu (napr. z čítanky, z obľúbenej knihy).	VMR- rovnoprávnosť pohlaví
Vizitka	Naučiť žiakov predstaviť sa	Žiak sa vie predstaviť prostredníctvom vizitky.	

	prostredníctvom vizitky. Naučiť pojem slova vizitka. Ukázať im názorne ako vizitka vyzerá a aké vizitky poznáme. Čo vizitka obsahuje, aké informácie o človeku. Vedieť tieto informácie napísať.	Vie si sám vizitku vyrobiť podľa predlohy alebo vlastnej fantázie.	ENV- posilňovať pocit zodpovednosti vo vzťahu k živým organizmom
--	---	--	--

Učebné zdroje

Z. Hirschnerová, J. Kesselová, M. Sedláčková: **Slovenský jazyk pre 3. Ročník, PZ**

V. Damboráková: **Písanie a slohové cvičenia 3. ročník**

E. Dienerová: **Pravopisné cvičenia k učebnici slovenského jazyka pre 3. ročník**

A. Holováčová: **Diktáty a pravopisné cvičenia pre 1. stupeň**

V. Betáková: **Priateľ mäččen a kamarátka bodka**

D. Kovárová, A. Kurtulíková: **Mimočítankové čítanie pre 3. ročník**

Kurtulíková, D. Kovárová: **Vybrané slová – pracovný zošit**

J. Kesselová: **Rozviazané jazýčky**

PaedDr. E. Germušková, Mgr. M. Vincová, A. Jurinová, T. Tkáčová: **Naše čítanie**

(doplnková literatúra pre 2. a 3. ročník ZŠ)

J. Pavlovič, R. Smatanová: **Čítajte si s nami** (doplnkové texty pre 2. a 3. ročník ZŠ)

slovníky, detské časopisy, knihy a encyklopédie z domácej, triednej a školskej knižnice

doplnková literatúra (schválená na MZ)

Pomôcky:

multimédiá (počítače, DVD, CD, CD -R, internet)

pracovné listy

www.zborovna.sk

4. ročník

Dotácia: 8 h/týždeň (6 h štátny + 2 h školský)

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Opakovanie učiva 3. ročníka Reprodukcia	Delenie hlások pravopis po tvrdých, mäkkých a obojakých spoluhláskach Abeceda	Správne rozlišovať spoluhlásky, precvičovať ich pravopis. Ovládať pravopisný princíp všetkých skupín spoluhlások.	MeV- Druhy médií ich fungovanie.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
Tvorenie slov predponami (s. 2 – 12)	Vybrané slová, pravopis Doplňovanie vybraných slov vo vetách, v slovných Slovné druhy podstatné mená vlastné, všeobecné, prídavné mená, slovesá, zámená, číslovky spojeniach	Ovládať pravopis vybraných a príbuzných slov, správne ho uplatniť v textoch. Doplňovanie vybraných slov vo vetách, v slovných spojeniach. Ovládať pravopis vlastných podstatných mien, čísloviek do 30. Vo vetách vyhľadávať podstatné mená, precvičovať pravopis. Rozoznávať ohybné slovné druhy v texte.	MuV- Vzťah našej kultúry s inými kultúrami. DV- Všeobecné právne predpisy o doprave. EnV- Poznávame organizmy okolo nás.
	S: Reprodukcia Reprodukcia rozprávania, časová postupnosť Pojem reprodukcia textu. Reprodukovať nejakú udalosť zo svojho života, alebo života iných ľudí napr. príbuzných, kamarátov a pod. Dodržať časovú postupnosť deja. Reprodukcia podľa osnovy	Žiak ovláda pojem reprodukcia rozprávania. Vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť- veci, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver. Ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať. Žiak vie postrehnúť vecné chyby v počúvanom texte a vie ich opraviť. Vie k textu vytvoriť osnovu.	
	Tvorenie slov predponami	Žiak tvorí, vyslovuje a píše slová s predponami. Osvojuje si správne písanie slov s predponou vy.	
Vybrané slová Umelecký a vecný text (s.13- 27)	S: Umelecký a vecný text Kľúčové slová Poukázať na základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Ich vyhľadávanie v texte..	Žiak po prezentácii jednotlivých druhov textu vie každý pomenovať správnym pojmom. Pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte. Spätne ich vie v texte vyhľadať.	DV- Význam dopravného značenia. MeV- Internet ako únik do virtuálnej reality.
	Vybrané slová, pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske B Vybrané slová, písanie i/í y/ý v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách	Žiak si utvrdzuje pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a nacvičuje nové vybrané a odvodené slová. Vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte, v diktátoch a kontrolných cvičeniach.	
	Vybrané slová, pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske - M Pravopis ďalších vybraných slovo	Získať pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.	
	Vybrané slová, pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske - P Príbuzné slová a ich význam. Geografické názvy s i/ í a y/ý po obojakej spoluhláske.	Získať pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.	OSR- Sebareflexia.
Vybrané slová Spodobovanie Diskusia	Vybrané slová, pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske – R	Získať pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.	MeV- Vplyv médií na ľudí.

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
(s. 28 - 45)	Vybrané slová, pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske – S	Získať pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Rozšíriť pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.	OŽZ- Schopnosť komunikovať. DV- Ohľaduplnosť účastníkov dopravy.
	Vybrané slová, pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske - V		
	Vybrané slová, pravopis slov s i/í, y/ý po obojakej spoluhláske – Z		
	Delenie hlások, Znelé a neznelé hlásky Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky f.		
	S: Diskusia, názor Pojem diskusia a názor. Diskutovať so žiakmi na rôzne témy, prejavenie vlastného názoru k danej situácii – reálnej alebo vymyslenej.	Žiak vie diskutovať na určitú tému vybranú učiteľom, žiakom. Ovláda pojem diskusia. Dôraz kladie najmä na riešenie konfliktných situácií. Žiak vie vyriešiť primeranú konfliktnú situáciu. Pozná niektoré stratégie riešenia konfliktu.	
Spodobovanie Opis prírody (s. 46 - 58)	Spodobovanie na konci slova, uprostred slova, na hranici slov Spodobovanie spoluhlások. Pravopis a správna výslovnosť spoluhlások na konci slov, na morfológickom šviku, hranici slov. Rozdelenie hlások na znelé a neznelé. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky f.	Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise sa spoluhlásky zapisujú bez spodobovania. Pravidlo o spodobovaní žiak ovláda nielen teoreticky, ale dokáže ho používať najmä prakticky.	EnV- Činnosť človeka na zemi. MeV- Vplyv násilia v médiách.
	S:Opis prírody, ústne Opis obrázku.	Žiak vie opísať krajinu podľa obrázku. Veľmi stručne vie obrázok krajiny opísať aj písomne.	
Priama reč (s. 59 - 60)	Priama reč Uvádacia veta, bodkočiarka, úvodzovky Definícia priamej reči. Úvodzovky v priamej reči. Písanie uvádzacej vety (pred, v strede alebo na konci priamej reči). Interpunkcia v priamej reči (bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník).	Žiak vie identifikovať priamu reč v texte. Vie rozlíšiť uvádzacu vetu od priamej reči. Vie prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Správne používa interpunkčné znamienka v priamej reči. Rozozná priamu reč v hovorenom slove.	MuV- Tolerancia a empatia. OSR- Kreativita, fantázia, tvorivosť.
Robíme rozhovor Slovné druhy (s. 62 - 63)	S: Cielený rozhovor, interview Oboznámiť žiakov s cieľným rozhovorom – interview. Ide o nový pojem, s ktorým sa niektorí žiaci ešte nestretli. Tvorba otázok a odpovedí. Cvičenie vzájomnej komunikácie.	Žiak pozná definíciu cieľného rozhovoru. Pozná jeho cudzí názov – interview. Vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede. Napr. so spolužiakom zrealizuje krátke interview o aktuálnej udalosti.	

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
	Slovné druhy, Rozšírenie učiva o základných slovných druhoch.	Žiak vie, že slová delíme do skupín, slovných druhov.	EnV-Voda ako základ života. RVaLK-
Podstatné mená (s. 64 - 70)	Podstatné mená, vlastné a všeobecné, funkcia podstatných mien.	Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená. Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách	Vytváranie kladného vzťahu k našej vlasti.
Slovné druhy Podstatné mená Pripravuje me rozhovor Pridavné mená (s. 71 - 86)	Podstatné mená - gramatické kategórie rod, číslo a pád Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu a zakončenia (podľa pádovej prípony a spoluhlásky pred ňou) ako prípravu na vyvedenie systému vzorov vo vyšších ročníkoch.	. Žiak ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatného mien a vie ich používať v texte. Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo Ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatného mien a vie ich používať v texte. Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien.	OSR-Asertivita. MeV- Realita života. DV- Význam dopravného značenia.
	S: Pripravujeme rozhovor - tvorba otázok a odpovedí. Cvičenie vzájomnej komunikácie.	Vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede. Napr. so spolužiakom zrealizuje krátke interview o aktuálnej udalosti.	
	Pridavné mená Zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde	Vie určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom Vie určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom	
Slovné druhy Pridavné mená Opis literárnej postavy Zámená Číslovky Slovesá (s. 87 - 106)	Pridavné mená Zhoda podstatného a prídavného mena v rode, čísle a páde	Vie určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom Vie určiť rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom	MuV- Chápanie multikultúrnych vzťahov. MeV- Aktívne využitie médií v procese komunikácie.
	S: Opis literárnej postavy - osoby, ústne, písomne Všimáť si charakteristické črty a vlastnosti osoby.	Žiak vie charakterizovať opis osoby. Vie ústne opísať vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, rodiča, súrodenca, kamaráta. Pozná základné charakterové vlastnosti, povahové črty opisovanej osoby. Veľmi stručne vie danú osobu opísať aj písomne.	
	Zámená -funkcia zámen, druhy zámen. Zámená – funkcia zámen vo vete. Druhy zámen: osobné a privlastňovacie	Rozozná zámená v texte. Vie, že nahrádzajú podstatné a prídavné mená. Vie určiť základné druhy zámen.	
	Číslovky Číslovky, definícia, delenie čísloviek na základné a rodové. Pravopis čísloviek v obore do 100	Žiak rozlišuje základné a radové číslovky. V hovorovej reči vie správne použiť číslovky do 100. V písomnom prejave používa číslovky do 100 len v nominatíve.	
Slovesá Slovesá – zopakovať definíciu sloviess. Gramatické	Žiak vie nielen vyhľadať slovesá v texte a poznať ich funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie sloviess (osoba,		

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
	<p>kategórie: osoba, číslo, čas slovíes.</p> <p>S: Reprodukcia Reprodukcia rozprávania, časová postupnosť Pojem reprodukcia textu. Reprodukovať nejakú udalosť zo svojho života, alebo života iných ľudí napr. príbuzných, kamarátov a pod. Dodržať časovú postupnosť deja.</p>	<p>číslo a čas). Vie vyčítať slovesá. Vie určiť u slovíes neurčitok.</p> <p>Žiak ovláda pojem reprodukcia rozprávania. Vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť- veci, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver.</p>	
Slovné druhy Slovesá Neohybné slovné druhy Rozprávame, o čom sme čítali Predložky (s. 107 - 122)	<p>Slovesá Slovesá – zopakovať definíciu slovíes. Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas slovíes.</p>	<p>Žiak vie nielen vyhľadať slovesá v texte a pozná ich funkciu, ale naučí sa aj gramatické kategórie slovíes (osoba, číslo a čas). Vie vyčítať slovesá. Vie určiť u slovíes neurčitok.</p>	DV- Význam dopravného značenia.
	<p>Vymýšľame príbeh Opakovanie – ohybné slovné druhy</p>	<p>Žiak vie časovať slovesá vo všetkých časoch. Rozlišuje dva spôsoby tvorenia budúceho času. Vie ich nájsť v texte a použiť.</p>	
	<p>Neohybné slovné druhy, ich funkcia vo vete. Príslovky Neohybné slovné druhy. Triedenie neohybných slovných druhov. Ich funkcia a následne identifikácia v texte.</p>	<p>Žiak vie triediť slovné druhy na ohybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vie vymenovať. Vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte.</p>	MeV- Právo na slobodu vyjadrovania.
Slovné druhy Predložky Spojky (s.123 - 126)	<p>Predložky, ich funkcia Pravopis predložiek a ich správna výslovnosť. (Vyvodíme ich z prvotných predložiek s priestorovým významom na, do, v, s/so, z/zo), pravopis a výslovnosť predložiek s/so, z/zo, pravopis a výslovnosť predložiek s/so, k/ku v spojení s osobnými zámenami.</p>	<p>Vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte. Žiak ovláda výslovnosť a pravopis predložiek.</p>	EnV- Ochrana životného prostredia.
	<p>Spojky, ich funkcia Najfrekvencovanejšie spojky (a, ale, keď, aby, že atď.).</p>	<p>Vie používať spojky, pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie. Vie ich prakticky používať vo vete.</p>	
Slovné druhy Častice Citoslovčia Opakovanie (s. 127 - 135)	<p>Častice, ich funkcia Najviac používané výrazy súhlasu, nesúhlasu, istoty, pochybnosti (áno/nie, hádam, asi, možno, naozaj, určite a i.). Citoslovčia (vyvodit' z textu, zo zvukomalebných slov)</p>	<p>Menej známe neohybné slovné druhy – častice a citoslovčia vie identifikovať v texte. Pozná ich funkciu. Vie vymenovať aspoň niektoré a vie ich použiť v hovorenom aj písomnom prejave.</p>	MeV- Aktívne využívanie médií.
	<p>S: Plagát Pojem plagát. Všimnúť si udalosť spoločenského alebo kultúrneho diania, ktorá sa</p>	<p>Žiak vie zdefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti.</p>	

Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
	má stať v najbližšom čase. Vytvoriť o nej plagát. Sústrediť sa na text. Všimnúť si prvky, ktoré musí plagát obsahovať. Pokus o vytvorenie plagátu v skupine spolužiakov.	Žiak realizuje plagát najprv v skupine, potom sám.	
	Opakovanie – Vybrané slová, Zvuková stránka jazyka a pravopis	Žiak ovláda potrebné vedomosti a zručnosti vyplývajúce z výkonových štandardov 4. ročníka.	
	Opakovanie – Slovné druhy	Výstupná kontrolná písomná práca	

Začlenenie FIG do vyučovacej hodiny SJL:

Diskusia, Názor

Učebné zdroje:

Učebnica slovenského jazyka pre 4. ročník ZŠ – Mgr. Zuzana Hirschnerová, PhD. ---

Marianna Sedláková, Doc. PaedDr. Jana Kesselová

Čítanka pre 4.ročník ZŠ – Mgr. Zuzana Hirschnerová a kol.

Metodická príručka Slov. jazyka pre 4. roč.- Mgr. Zuzana Hirschnerová, PhD. Marianna Sedláková, Doc. PaedDr. Jana Kesselová

PZ k SJL pre 4.roč. ZŠ- Mgr. Zuzana Hirschnerová, PhD. Marianna Sedláková, Doc. PaedDr. Jana Kesselová

PZ k Čítanke pre 4. ročník ZŠ – Mgr. Zuzana Hirschnerová a kol.

Slohové cvičenia – V. Damboráková

Vybrané slová – D. Kovárová, A. Kurtulíková

Eva Dienerová - Pravopisné cvičenia pre 4. roč. ZŠ

Pravidlá slovenského pravopisu

Renáta Bočkayová - Šťúplik a vybrané slová

Divadelné predstavenia

POMÔCKY

- učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod.

Texty na počúvanie – piesne, básne, rozprávky.

Využívame médiá – časopisy, CD, DVD, videokazety, edukačné portály

6. HODNOTENIE A KLASIFIKÁCIA

Pri hodnotení budeme postupovať podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy vydaného MŠ SR s platnosťou od 1. 5. 2011.

Hodnotenie je podrobnejšie rozpracované v ŠkVP v časti Vnútorný systém kontroly hodnotenia žiakov.

